

การประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจ
ของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิด ตำบลศรีฐาน
อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร

**The application the principles for Gharavasa-dhamma to
communiti economicthe of handicrafts producer in
TambonSritan Patui District, Yasothon Province**

รัชชัย ขยันทำ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Ratchai Khayantham

Mahamakut Buddhist University, Thailand

E-mail: ratchaikk@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร 2) เพื่อศึกษาหลักฆราวาสธรรมเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิดจำแนกตามเพศอายุระดับการศึกษาและการประกอบอาชีพต่างกัน และ 3) เพื่อให้ข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้หลักฆราวาสธรรมเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิดตำบลศรีฐาน อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธรการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ทำได้โดยเทียบตารางของเครจซี่ (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan) จากผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิดที่อาศัยอยู่ในตำบลศรีฐาน จำนวน 357 ราย แล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติการบรรยาย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน คือ การทดสอบค่า t-test การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดที่ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธรโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้งสี่ด้าน ($\bar{x} = 3.79, S.D. 0.52$) ลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านการประยุกต์ใช้หลักขันติ ($\bar{x} = 4.07, S.D. 0.57$) รองลงมาคือด้านการประยุกต์ใช้หลักจาละ ($\bar{x} = 3.79, S.D. 0.48$) ด้านการประยุกต์ใช้หลักทมะ ($\bar{x} = 3.75, S.D. 0.72$) และด้านการประยุกต์ใช้หลักสัจจะ ($\bar{x} = 3.55, S.D. 0.68$) ตามลำดับ

2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด ที่ตอบแบบสอบถาม ที่มีเพศ และอายุ ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกันปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 4 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธรโดยรวมทั้ง 4 ด้านลำดับข้อที่มีค่าความถี่จากสูงไปหาความถี่ต่ำสามอันดับแรก คือ ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดควรมีการเสียสละ การบริจาค และการแบ่งปันแก่ผู้อื่น รองลงมา คือ ควรมีการทำบุญบริจาคทานในบวรพระพุทธศาสนาตามศรัทธาและควรมีจิตอาสาในการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นและควรมีการประชุมกันเพื่อกำหนดราคากลางของสินค้าให้เท่ากันตามลักษณะ ขนาด และลวดลายให้เป็นราคามาตรฐาน ตามลำดับ

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล; การสร้างมูลค่าเพิ่ม; เศรษฐกิจของชุมชน;

ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด

Abstract

The objectives of the research paper are aimed to: 1) to study the application the principles for Gharavasa-dhamma to community economic the of handicrafts producer in TambonSritan, Patui District, Yasothon Province 2) To study the principles for Gharavasa-dhamma to community economic the of handicrafts producer by sex, age, education level and different occupations, and 3) closely examine their suggestions, on exercising their rights to cast the ballot for handicrafts producer in TambonSritan, Patui District, Yasothon Province. The questionnaire was used to collect data from the available sample group of 357. Handicrafts producer their rights to cast the ballot by the juxtaposition of Krejcie's and Morgan's ready-made table, and followed by stratified sampling. Data were analyzed by descriptive statistics: frequency, percentage, mean, and standard deviation, and referential statistics: t-test and F-test (One-way ANOVA). In case the statistically significant differences of mean were encountered, their pair-wise ones were tested with Scheffe's method.

The research results were found as follows:

1) Respondents' opinions on exercising rights to cast the ballot for the principles for Gharavasa-dhamma to community economic the of handicrafts producer in TambonSritan, Patui District, Yasothon Province, Overall the 4 aspects are very high. When considering each aspect at a high level, all four aspects ($\bar{x} = 3.79$, S.D. 0.52) Order by average from high to low. Is found Khanti: the application of the principle of tolerance ($\bar{x} = 4.07$, S.D. 0.57) SecondaryCaga : the application of the liberality or generosity ($\bar{x} = 3.79$, S.D. 0.48), Dama : the application of the taming and training oneself ($\bar{x} = 3.75$, S.D. 0.72) and Sacca : the main application of truth and honesty ($\bar{x} = 3.55$, S.D. 0.68) respectively

2) The hypothesis testing results revealed that handicrafts producer Respondents with different sexes and ages. Have a comment on the principles for Gharavasa-dhamma to community economic the of handicrafts producer in TambonSritan, Patui District, Yasothon Province . All four aspects were not different. Rejected Assumptions but handicrafts producer. Answerer There are different levels of education and occupation. Have a comment on the principles for Gharavasa-dhamma to community economic the of handicrafts producer, Including 4 different aspects. Statistically significant at the .05 level. Followed by the assumptions set.

3) Respondents' suggestions on the principles for Gharavasa-dhamma to community economic the of handicrafts producer in TambonSritan, Patui District, Yasothon Province, Including 4 sides. High frequency order from high to low frequency. The first three are: handicrafts producer, there should be sacrifice, donation, and sharing to others. Secondary there should be merit

making in the Buddhist faith. And should volunteer to develop more. Should be convened to set the average price of the product to the same size and pattern. The price is standard respectively.

Keywords: Secular Dharma principle; Creating added value;
Community economy; Khit fabric pillows manufacturer

บทนำ

สังคมในปัจจุบันกระแสการตื่นตัวเรื่องคุณธรรม การยึดมั่นความถูกต้องดีงามให้เกิดขึ้นในสังคมทุกระดับ ทำให้มีการนำหลักคุณธรรมหลายประการ ไปเป็นองค์ประกอบสำคัญในการวางแผนพัฒนาประเทศและการควบคุมปฏิบัติงานของภาครัฐ ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ซึ่งเป็นแผนที่กำหนดทิศทางของการพัฒนาประเทศ จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการประเทศเพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้มีความสำคัญกับการพัฒนาระบบราชการ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประสิทธิภาพการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาระบบและกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมและสร้าง ความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากร ควบคุมกำกับปลุกจิตสำนึก ค่านิยมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่ประชาชนทุกกลุ่มกำหนดให้นำคุณธรรมมาเป็นหลักในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาในทุกขั้นตอนของทุกองค์การ

ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยเผชิญกับวิกฤติเศรษฐกิจอย่างรุนแรงทำให้การพัฒนาประเทศได้รับการทบทวนทั้งรัฐธรรมนูญใหม่ที่จะจะทำให้การเมืองดีขึ้น ประชาชนออกมาเรียกร้องให้หน่วยงานรัฐแก้ไขปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาการทำมาหาเลี้ยงชีพ และปัญหาที่ดิน ขณะเดียวกันนั้นก็ส่งผลให้ภาครัฐและธุรกิจเอกชน เช่น อุตสาหกรรม การเงินและการบริการต้องล่มสลายปิดกิจการหลายแห่ง และทำให้การลงทุนต้องหยุดชะงักลง ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน จนต้องปิดกิจการไปทำให้เกิดภาวะการว่างงานเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ปัญหาที่ตามมาภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจมีหลายประการด้วยกัน เนื่องจากการพัฒนาประเทศไทยได้เน้นเรื่องอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และลืมนึกถึงอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ในหมู่บ้านและชุมชนที่ห่างไกลเมือง จึงทำให้ประชาชนตกอยู่ในลักษณะเป็นผู้บริโภคนิยม และทำให้สังคมไทยอ่อนแอ เป็นเหยื่อของวัตถุนิยมไปโดยไม่รู้ตัว

การทำหมอนขิดเป็นอาชีพเสริมที่ทำรายได้ให้กับชุมชนและท้องถิ่น หลังฤดูทำนา ชาวบ้านแทบทุกครัวเรือนจะมีอาชีพทอผ้าและทำหมอนขิด นักท่องเที่ยวเข้าไปชมและซื้อหมอนขิดไว้เป็นที่ระลึก นับเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่นำรายได้เป็นอันดับสองรองจากการทำนาซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ปรากฏในคำขวัญของจังหวัดยโสธร และมีประวัติความเป็นมายาวนาน พัฒนารูปแบบการผลิตอย่างต่อเนื่อง นอกจากหมอนขานแล้วยังมีผลิตภัณฑ์อีกหลายอย่างเช่น ที่นอนพับ ที่นอนระนาด หมอนกระดุก หมอนรองคอ หมอนผลไม้ และเบาะรองนั่ง เป็นต้น นอกจากการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์แล้วยังมีการพัฒนาด้านการตลาด การสร้างเครือข่ายการตลาด บรรจุภัณฑ์ ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ขอรับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีการจัดนิทรรศการและจำหน่ายสินค้า OTOP และสถานที่สำคัญอีกหลายแห่ง

หมอนขานผ้าขิดเป็นสินค้าทางวัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ชวนให้ผู้คนอยากเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อซื้อเป็นของขวัญหรือที่ระลึก และสร้างรายได้ให้กับชุมชน ขณะเดียวกันผู้ผลิตหมอนขานผ้าขิด ยังมีความเหลื่อมล้ำกันในด้านรายได้แม้จะเป็นอาชีพเสริมของทุกครอบครัว แต่การมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะหลักพรหมวาสธรรม 4 ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้ประชาชนในสังคมอยู่อย่างความสุขได้ปัจจุบัน เพราะผู้ทำหมอนขานผ้าขิดทุกครัวเรือน ต่างมีความเชื่อที่ว่า “ทำพอได้กิน ได้ทาน” ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิตที่ผูกพันกับศาสนา และผู้ผลิตหมอนขานผ้าขิดยังขาดการแนวคิดหลักเศรษฐกิจตามแนวพุทธ และยังไม่สามารถสร้างสินค้าให้กลายเป็นสินค้าที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับครอบครัวและชุมชนได้เท่าควร เพราะต่างคนต่างทำตามศักยภาพที่จะทำได้ เพียงเพราะว่าเป็นอาชีพเสริมเท่านั้น นอกจากนี้ ผู้ทำหมอนขานผ้าขิดยังไม่สามารถนำเอาหลักพรหมวาสธรรมมาประยุกต์ใช้ในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ว่า จะใช้อย่างไร โอกาสใด กับใคร และเวลาใด เป็นต้น ในการประกอบอาชีพหมอนขานผ้าขิด ซึ่งเป็นอาชีพเสริมนี้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาถึงแนวทางการประยุกต์ใช้หลักพรหมวาสธรรมเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขานผ้าขิด เพื่อให้เป็นสินค้าทางวัฒนธรรมสู่การสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนซึ่งจะสามารถนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ และเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการส่งเสริมให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชนให้เกิดความรู้

ตลอดทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดเกิดมูลค่าด้านเศรษฐกิจกับ
ผู้คนในชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ การนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในในงานวิจัยนี้ เป็น
การสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจภายใต้หลักธรรมาภิบาล 4 ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการกำหนด
แนวทางและในการผลิตหมอนขวานผ้าขิดเพราะการนำหลักธรรมาภิบาล 4 มาประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะเป็นประชาชนของจังหวัดยโสธร ที่ได้สัมผัสและชื่นชมชุมชน
ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดไม่ยากให้หมอนขวานผ้าขิดเป็นเพียงสินค้าธรรมดา มีน้อย และด้อย
คุณภาพเท่านั้น แต่ควรยกระดับหมอนขวานผ้าขิดให้เป็นสินค้าทางวัฒนธรรมที่สร้างมูลค่า
ทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ยั่งยืน สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน เพื่อนำผล
การศึกษาเป็นข้อมูลให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปสู่การปฏิบัติได้จริงใน
อนาคตสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่
เกิดขึ้นในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาหลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชน ตำบล
ศรีฐาน อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจ
ของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าดัว จังหวัดยโสธร
3. เพื่อให้ข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้าง
มูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดตำบลศรีฐาน อำเภอป่าดัว จังหวัด
ยโสธร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อ
การสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าดัว
จังหวัดยโสธร จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล ตามความคิดเห็นของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวาน
ผ้าขิดโดยใช้หลักธรรมาภิบาล 4 ประการ ได้แก่ 1) ด้านหลักสัจจะ 2) ด้านหลักทมะ 3) ด้าน
หลักขันติ 4) ด้านหลักจาคะ

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

กำหนดพื้นที่การวิจัย คือ ชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดบ้านศรีฐาน ตำบลศรีฐาน อำเภอบัวต้อย จังหวัดยโสธร จำนวน 6 หมู่บ้าน

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร ได้แก่ ได้แก่ ชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดที่อาศัยอยู่ในบ้านศรีฐาน ตำบลศรีฐาน อำเภอบัวต้อย จังหวัดยโสธร จำนวน 6 หมู่บ้าน จังหวัดยโสธร พ.ศ. 2558 จำนวน 4,884 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ได้แก่ ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด และสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน สถาบันการเงินตำบลชุมชนศรีฐาน จำกัดซึ่งเป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในตำบลศรีฐาน อำเภอบัวต้อย จังหวัดยโสธร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan) บุญชม ศรีสะอาด Si Sa-at (2000 : 3) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน

4. ขอบเขตด้านเวลา

ตั้งแต่วันที่ 11 เดือนมกราคม 2560-วันที่ 10 เดือนมกราคม 2661 ระยะเวลา 1 ปี

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีการสร้างความมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด ตำบลศรีฐาน อำเภอบัวต้อย จังหวัดยโสธร โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีการสร้างความมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิด ตำบลศรีฐาน อำเภอบัวต้อย จังหวัดยโสธร ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

4. วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขชุมชนผู้ผลิตหมอน ขวานผ้าขิดและสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนสถาบันการเงิน ตำบลชุมชนศรีฐาน จำกัด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป

2. สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 192 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.78 เป็นเพศชาย จำนวน 165 ราย คิดเป็น ร้อยละ 46.22 มี อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 102 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.57 รองลงมา มีอายุ 42 – 49 ปี จำนวน 99 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.73 และน้อยที่สุดมีอายุ 18 - 25 ปี จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.48 มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 173 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.46 รองลงมา มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 109 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.53 และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.36 และมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 217 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.79 รองลงมา มีอาชีพลูกจ้างเอกชน/รับจ้างทั่วไปจำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.01 และน้อยที่สุดมีอาชีพรับราชการ จำนวน 27 ราย คิดเป็น ร้อยละ 7.56

2. ผลการศึกษาวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิดมีการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิด ตำบลศรีฐาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับ มากมีค่าเฉลี่ย 3.79 และจำแนกในแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

- 1) ด้านหลักสัจจะ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.55
- 2) ด้านหลักทมะ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.75
- 3) ด้านหลักขันติ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07
- 4) ด้านหลักจาคะ ซึ่งแปลผลอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79

ผลการสรุปโดยภาพรวม พบว่า ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิดมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ลำดับข้อที่มีค่าความถี่จากสูงไปหาความถี่ต่ำสามอันดับแรกคือผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิดควรมีการเสียสละ การบริจาค และการแบ่งปันแก่สังคม และผู้อื่น รองลงมา คือ ควรมีการทำบุญบริจาคทานใน บวรพระพุทธศาสนา ตามศรัทธา และควรมีการประชุมกันเพื่อกำหนดราคากลางของสินค้า ให้เท่ากันตามลักษณะ ขนาด และลดทอนให้เป็นราคามาตรฐาน ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิดที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชนตำบลศรีฐาน อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร

พบว่าความคิดเห็นของผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิดที่มีต่อการประยุกต์ใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจของชุมชน ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสัจจะ ด้านหลักทมะ ด้านหลักขันติ และด้านการหลักจาคะ ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สืบเนื่องจากผู้ผลิตหมอนขวานผ้าซิด ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าต้ว จังหวัดยโสธร มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาล จึงได้มีการประยุกต์ใช้เพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับ คำให้การสัมภาษณ์ของผู้นำชุมชน และผู้ผลิต

หมอนขวานผ้าขิด พบว่า ผลการการนำหลักทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ของชุมชนผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านสัจจะ ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดต้องมีความซื่อสัตย์ สามิไม่ปิดบังภรรยา ไม่นอกใจภรรยาภรรยาไม่นอกใจสามี มีความซื่อสัตย์ต่อกัน พุดความจริงต่อกัน ไม่โกหก หลอกลวงกัน บิดามารดา มีความซื่อสัตย์ต่อบุตรธิดา บุตรธิดา มีความซื่อสัตย์ต่อบิดามารดา และมีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพหมอนขวานผ้าขิดรับปากว่าจะทำสิ่งนั้นสิ่งนี้ให้ต้องทำตามที่รับปากไว้

2. ด้านทมะ ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดต้องหมั่นฝึกฝนอบรมตนอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะได้เรียนรู้หลักการบริหารใหม่ ๆ มาบริหารให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นการฝึกฝนอบรมตนเองจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีในตัวเอง และจะสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตนเอง เมื่อได้รับความเชื่อถือแล้วการสั่งงานหรือการดำเนินกิจการใดๆ ก็จะเป็นไปโดยสะดวก ไม่มีอุปสรรคขัดขวาง การฝึกตนเองมีอยู่หลายวิธี เช่น การเรียนรู้ตามตำรา การสอบถามจากคนผู้มีประสบการณ์โดยตรงการลงมือทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นต้น

3. ด้านขันติ ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดต้องมีความหนักแน่นมั่นคง ไม่หวั่นไหวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นทั้งทางกิริยาท่าทางและทางวาจา ไม่แสดงอาการอันไม่พึงประสงค์ออกมาที่จะทำให้เกิดความขาดความเชื่อมั่นผู้บริโภค

4. ด้านจาคะ ผู้ผลิตหมอนขวานผ้าขิดผู้ต้องมีความเสียสละแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นให้แก่สังคมบ้างตามสมควรแก่ฐานะของตน แบ่งปันความมีน้ำใจและให้อภัยในเรื่องที่เห็นว่าทำผิดหรือไม่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปประยุกต์ใช้

การประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีมีวิธีการ สรุปได้ดังนี้

1. **สัจจะ สัตย์ซื่อต่อกัน** กล่าวในเชิงปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อตรงต่อคู่ชีวิตของตน ผู้ครองเรือนที่ดีต้องมีความรับผิดชอบต่อคู่ครองของตัวเอง มีความจริงใจต่อคู่ครอง ไม่ประพฤติตนเป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก หรือประพฤตินอกใจคู่ครอง สัจจะ ความสัตย์ซื่อต่อกันนี้ เป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ทำให้คู่ครองไว้วางใจกันและกันได้ หากปราศจากคุณธรรมข้อนี้

ยอมทำให้คู่ครองสามีภรรยาอยู่ร่วมกันด้วยความหวาดระแวง และทำให้อยู่กันไม่ยึดตัวอย่างเช่น สามีภรรยาประพฤติให้เป็นทีนกินแหนงแคลงใจกัน โดยฝ่ายภรรยาจะอ้างว่าสามีจะไปชมชอบสตรีอื่น เกรงว่าจะนำทรัพย์ที่ช่วยกันแสวงหามาได้ไปปรนเปรอสตรีอื่น เป็นผู้ไม่รักตนจริง คิดแต่จะปกปิด

ฝ่ายสามีก็คิดสงสัยภรรยาว่าจะคบชู้กับชายอื่น กล่าวภรรยาของตนจะยกยอทรัพย์ไปบำเรอชายอื่น เช่นนี้ชีวิตคู่ครองเรือนหรือชีวิตครอบครัวของเขาทั้งสองนั้น ก็รอวันที่จะแตกแยกหย่าร้างเลิกรากันไปในที่สุด แต่ถ้าสามีภรรยามีหลักธรรมาธรรมคือสัจจะ ซื่อตรง จริงใจต่อกัน โดยเมื่อมีปัญหาอะไร ก็ปรึกษากันด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่ปิดบังอำพรางกัน แม้แต่เรื่องการเงินการทอง เรื่องปากเรื่องท้อง หรือมีปัญหาทางเศรษฐกิจ ก็บอกกันตามความจริงว่าเก็บไว้เท่าไร จ่ายเท่าไร และข้อสำคัญคือไม่คิดนอกใจกัน เช่นนี้ก็จะทำให้ชีวิตครอบครัวนั้นดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ดังนั้น ผู้อยู่ครองเรือนด้วยกันจำเป็นต้องมีความจริงใจต่อกันเป็นพื้นฐาน ต้องไม่ประพฤติตนเป็นคนหน้าไวหลังหลอก ไม่คิดจะทรยศกันในทุกกรณี มีความซื่อสัตย์ต่อกันด้วยใจจริง นอกจากนี้ สัจจะยังเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการคบหากับคนทุกชั้นวรรณะ เพราะความซื่อตรงต่อกันเป็นเครื่องสมานสามัคคีให้มิตรภาพระหว่างผู้คบหากันให้ยั่งยืนยาวนาน ผู้มีความซื่อสัตย์จะทำอะไรก็ย่อมมีผู้เชื่อถือไว้วางใจ และจะไปในที่ใดก็มีคนต้อนรับ และยินดีช่วยเหลือเมื่อตกทุกข์ได้ยาก ฉะนั้น สัจจะคือความซื่อสัตย์ต่อกัน จึงเป็นธรรมสำหรับผู้ครองเรือนที่ควรมีไว้ประจำใจ

2. ทมะ รู้จักข่มจิตของตน คือ ฝึกตน หมายถึงการรู้จักฝึกฝนตนเอง บังคับควบคุมตนเองได้ หรือการข่มใจ ฝึกนิสัย ปรับตัว รู้จักควบคุมจิตใจ ฝึกหัดตัดสินใจ แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา โดยผู้ครองเรือนที่ดีต้องหัดข่มใจ ข่มอารมณ์ของตนเองได้ สามารถระงับยับยั้งใจตัวเองได้ในทุกกรณี ไม่เป็นคนเจ้าอารมณ์ ไร้เหตุผล ไม่โกรธง่าย เมื่ออีกฝ่ายหนึ่งทำหรือพูดไม่ถูกใจ เป็นการระงับเหตุทะเลาะกัน ต้องให้อภัยกัน ในขณะเดียวกัน ก็จำเป็นต้องหาทางหรือหาวิธีปรับปรุงตนเองให้ดียิ่งๆ ขึ้นไปในด้านความประพฤติ ด้านการทำความากิน เป็นต้น

3. ขันติ อุตทน หมายถึง ความอดทน มุ่งหน้าประกอบหน้าที่การงานด้วยความขยันหมั่นเพียร เข้มแข็ง ไม่หวั่นไหว มั่นในจุดหมายไม่ท้อถอย ขันติในที่นี้ มุ่งในแง่วิริยะ คือ เพียรอดทน ไม่หวั่นไหวย่อท้อต่ออุปสรรคแห่งชีวิต โดยผู้ครองเรือนที่ดีต้องอดทนได้เสมอ เมื่อเผชิญเหตุการณ์ต่างๆ ต้องมีใจเข้มแข็งหนักแน่น ไม่ท้อถอย ทนต่อความล่อลวง

กล้าเกินกัน ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคง่าย ๆ เช่น อดทนต่อความลำบากตรากตรำในการทำงาน ในการประกอบอาชีพ อดทนต่อความเจ็บไข้ได้ป่วย ไม่ใจเสาะเกินไป ไม่แสดงอาการอ่อนแอ ออกมา เป็นต้น ความอดทนได้นี้เป็นเหตุให้เป็นคนกล้าทำงานและกล้าเสี่ยง ไม่หลบเลี่ยง งาน หรือไม่เป็นคนเกียจคร้าน เพราะผู้อดทนเสมอเท่านั้นจึงมักประสบความสำเร็จในทุกๆ เรื่อง ลักษณะของชั้นดินนี้ตรงกับคำพังเพยที่ว่า “ฝนทั่งให้เป็นเข็ม”

4. จาคะ รู้จักเสียสละ หมายถึง การมีน้ำใจไม่หวงแหนของกินของใช้ต่างๆ แม้กับคู่ครองของตน ผู้ครองเรือนที่ดีจะต้องใจกว้าง มีความโอบอ้อมอารีวิีไพเราะต่อ คู่ครอง ต่อเพื่อน ตลอดจนญาติๆ ของคู่ครองเสมอหน้ากัน เหมือนปฏิบัติต่อตัวเอง ต่อเพื่อน และญาติของตัวเองกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การสามารถเสียสละความสุขสบายและประโยชน์ ส่วนตน เพื่อคู่ครองหรือคนในครอบครัวได้ เช่น อดหลับอดนอนพยาบาลกันในยามเจ็บไข้ได้ ป่วย เป็นต้น หรือความมีน้ำใจชอบช่วยเหลือเกื้อกูล พร้อมทั้งจะรับฟังความทุกข์ ความ คิดเห็น และความต้องการของคู่ครอง ไม่คับแคบเห็นแก่ตนหรือเอาแต่ใจตัวเอง

References

Si Sa-at, B. (2000). *Preliminary research*. (6th ed.). Bangkok : Suviriyasarn Publishing